

Hematologie

Mondverzorging bij intensieve chemotherapie

Inleiding

Op dit moment bent u opgenomen in het UMCG voor een behandeling met intensieve chemotherapie. De middelen die tijdens de chemotherapie gebruikt worden, kunnen uw mondslijmvlies en speekselklieren aantasten. U kunt hierdoor last krijgen van een pijnlijke of droge mond. De mond kan ook gemakkelijk geïnfecteerd raken, omdat uw weerstand als gevolg van de chemotherapie lager wordt. Om infecties in de mond zoveel mogelijk te beperken, is het belangrijk uw mond en gebit goed schoon te houden.

In deze folder staat een aantal adviezen die u kan helpen bij een goede mondverzorging. Als het nodig is helpen de verpleegkundigen van de verpleegafdeling u hierbij.

Het focusonderzoek

Voorafgaand aan de intensieve chemotherapie verwijst uw internist-hematoloog u naar de afdeling Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie voor een zogenaamd focusonderzoek. Tijdens dit onderzoek inspecteert de kaakchirurg uw mondslijmvliesen en uw gebit. Daarnaast worden er röntgenfoto's van uw gebit en/of kaken gemaakt. Als er problemen zijn met uw gebit, die tot complicaties kunnen leiden tijdens de behandeling met chemotherapie, dan worden deze zo snel mogelijk verholpen.

Droge mond

Als u tijdens de chemokuur een erg droge mond heeft, dan kunt u gebruik maken van mondbevochtigingsgels en –spray's. Deze producten zijn bij de apotheek verkrijgbaar. U heeft hiervoor geen

recept nodig. De kosten voor een mondbevochtigingsproduct worden in principe niet vergoed door uw zorgverzekeraar.

Braken

Spoel na het braken altijd uw mond met mineraalwater (zonder koolzuur).

Adviezen mondverzorging van het eigen gebit

- Poets driemaal daags uw tanden met een zachte (eventueel elektrische) tandenborstel en milde tandpasta met fluoride.
- Spoel uw mond vier keer per dag met een fysiologische zoutoplossing. Deze flesjes zijn op de verpleegafdeling verkrijgbaar. Hiermee reinigt u de gehele mondholte. Doe dit gedurende één minuut en vergeet daarbij de wangzakken niet.
- Smeer daarna uw lippen en mondhoeken dun in met vaseline uit een tube. Gebruik hiervoor in verband met hygiëne geen Labello of andere vette lipstiften.
- Als u gewend bent om gebruik te maken van flossdraad, tandenstoker of een rager voor uw mondverzorging dan is dat tijdens de chemokuur toegestaan.

De tandenborstel

U krijgt iedere week een nieuwe tandenborstel van de verpleegkundige, tenzij u met een elektrische tandenborstel poetst. Zorg dan dat u een nieuw opzetborsteltje meeneemt. Gebruik geen water uit de kraan, maar mineraalwater of gedestilleerd water voor het reinigen van de tandenborstel. De tandenborstel moet zo droog mogelijk bewaard worden. Na gebruik uitslaan en met de kop naar boven in een bekertje in de

badkamer zetten. Leg uw tandenborstel niet (onbeschermd) in een lade of op de wastafel!

Als tandenpoetsen niet mogelijk is

Als het poetsen met de tandenborstel niet meer mogelijk is vanwege pijn of als het poetsen bloedingen veroorzaakt, kunt u ter vervanging twee tot drie keer per dag spoelen met een chloorhexidine mondspoeling zonder alcohol. Een chloorhexidine mondspoeling doodt een deel van de bacteriën en schimmels in de mond en voorkomt dat er ontstekingen van het tandvlees of ongewenste vermenigvuldiging van bacteriën in de mond kunnen ontstaan. Het helpt echter niet om mondklachten te voorkomen. Een chloorhexidine mondspoeling is zonder recept verkrijgbaar bij de apotheek. De kosten worden niet vergoed door uw zorgverzekeraar.

Als het gebruik van flossdraad, tandenstoker of rager pijnlijk is of bloedingen veroorzaakt, kunt u hier tijdelijk mee stoppen.

Adviezen mondverzorging bij een gebitsprothese (kunstgebit)

- Maak uw prothese na iedere maaltijd en vóór de nacht schoon met uw tandenborstel en gedestilleerd- of mineraalwater en neutrale zeep.
- Spoel uw mond vier keer per dag met een fysiologische zoutoplossing. Deze flesjes zijn op de verpleegafdeling verkrijgbaar. Hiermee reinigt u de gehele mondholte. Doe dit gedurende één minuut en vergeet daarbij de wangzakken niet.
- Smeer daarna uw lippen en mondhoeken dun in met vaseline uit een tube. Gebruik hiervoor in verband met hygiëne geen Labello of andere vette lipstiften.
- Bewaar uw gebitsprothese droog.

Gebitsprothese (kunstgebit) uit laten

Gedurende de tijd dat het aantal witte bloedcellen in uw bloed nog sterk verlaagd is, ook wel de 'dip-fase' genoemd, adviseren wij u uw gebitsprothese zoveel mogelijk uit te laten. Dit om verdere beschadiging van de mondslijmvlies te voorkomen. Tijdens de maaltijden en gedurende het bezoeken kunt u uw gebitsprothese gerust indoen.

De tandenborstel

Gebruik voor het reinigen van uw gebitsprothese een daarvoor bestemde tandenborstel. Deze tandenborstel moet nieuw zijn en u moet zelf uw tandenborstel meenemen.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u altijd contact opnemen met uw behandelend arts of met een verpleegkundige van uw verpleegafdeling. Daarnaast kunt u bij twijfel gerust contact opnemen met de afdeling Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie en vragen naar een mondhygiënist. Op werkdagen van 8.30 - 16.00 uur bereikbaar via telefoonnummer (050) 361 25 61.

